

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Széll Kálmán.

A békés irányzat, a melynek szolgálatában állottunk elejétől fogva, teljes diadalt aratott. Széll Kálmán névéhez fűződik a béke diadalának dicsősége, a nemzet és a korona hálája máris az elismerés babérkoszorújával övezi fejét annak az államférfiúnak, a ki mintegy varázsütésre véget vetett a hónapok óta huzódózó, áldatlan harcoknak.

Tisztelettel és lelkesedéssel üdvözljük mi is Széll Kálmánt azon a magas polcon, a melyre őt a korona bizalma és a nemzet közvéleménye emelte. Az ő miniszterelnöki működésében és az általa kezdeményezendő politikában annál is inkább megbízhat mindenki, mivel köztudomású, hogy a hatalmat és a miniszterelnöki dicsőséget sohasem kereste. A királyi bizalma ugyan már több ízben is deignálta erre a magas állásra, ő azonban mindannyiszor vonakodott azt elfogadni. Most is csak a helyzet súlyos volta és az a benső meggyőződése, hogy az ellenzékkel való kiegyezés keresztülvitelére nálánál senki sem alkalmasabb és hogy további vonakodása a közállapotok teljes elfajulásának lehetne a szülő oka, bírta őt arra, hogy ő felsége kitüntető bizalmának végre is eleget tegyen.

Széll Kálmán fölfegyverkezve a királyi bizalom hatalmas vértjével, rövid három nap alatt csodákat művelt a ma-

gyar politikai életben. Az ellenzék letette a fegyvert, az ellenzék meghódolt Széll Kálmán jelleme és egyéni nimbusa előtt. A béke csakhamar létrejött. Polónyi és Horánszky vetekedtek egymással a béke létrehozásában.

A mi a végleges békefeltételeket illeti a pártkonferenciák feladata azokról döntő ítéletet hozni.

A nemzet verdiktuma azonban már előzőleg is szentesíti a béke feltételeit. Mint a békés kibontakozás hívei mi is teljes megnyugvással fogadjuk a stipulált feltételeket annál is inkább, mivel mindaz, a mit az ellenzék győzelme eredményeként felmutathat, nemcsak az ellenzéknek, hanem a hazának is és a közszabadságoknak válik a javára. S mindaz, a mit Széll Kálmán eliminált a Bánffy békefeltételeiből, nemcsak hogy elősegítette a béke létesülését, de megmentette egyúttal parlamentünk házszabályait az erőszakosság Kain bélyegétől. Mert a mily bizonyos, hogy a kuriái bíráskodás behozatala és a választások tisztaságának biztosítása, gyarapodását jelenti a közszabadságnak épp oly kétségtelen, hogy Széll Kálmánnak az a készsége, a melylyel lemondott az elnöki hatáskörnek tulzott mértékbe való kiterjesztéséről, újabb fényt vet Deák Ferencz szellemi hagyatékára.

Az országra nézve az meg teljesen mindegy, akár a kormánypart gyarapítja

a szabadságokat és közjavakat; a nemzet csak azt óhajtja, hogy az ország folyton előre haladjon a fejlődés és dicsőség útján. S azért a nemzet egyeteme örömmel üdvözlí azokat a békestipulációkat, a melyek szerint: tisztviselők a képviselőjelölt kortesutjában részt nem vehetnek; főszolgabíró és szolgabíró szolgálatuk területén jelöltül föl nem léphetnek; az adóhátralék nem diszkvalifikál a választói jogosultságra; a választási elnök, a kinek visszaéléseit most pénzbürséggel büntetik, kvalifikált visszaélés esetén hat hónapig terjedhető fogházzal sújtatik.

Vagy tán valamely vívmány azért, mert annak kivívásához az ellenzék is hozzájárult, ne legyen épp oly becses a szemünkben, mintha a kormánypárt dicsőségét hirdetné a kivívott eredmény? Avagy ne csak politikai ellenfeleknek, hanem a harc ellenségeinek tekintsük-e az ellenzéki képviselőket? Ha mindig — és pedig teljes joggal — vitattuk azt, hogy nem csak a kormánypártnak, de az ellenzéknek is vannak komoly kötelességei a hazával és a parlamenttel szemben, úgy most, hogy az ellenzék az egész vonalon fényes diadalt aratott, hazafias készséggel el kell ismernünk, hogy az ellenzéknek joga van büszkének lenni erre a diadalára. Sőt mi az ellenzék győzelméből és a békének miként való létrehozásából újabb reményt meritünk, a jövőt illetőleg. Mi abban, hogy hat hónapos küzdelemre

TÁRCZA.

Az örök élvezetek városa.

Páris, feb. hó.

A Place de la Concorde-től, a világ e legfellegesebb terétől ki a diadalív és onnan a boulogni erdőig délutánonként pezsg az élet. A gyönyörű tavaszi napfényben egymást érik a nagyvilág és félvilág hölgyeinek a fogatai és közbe-közbe erős prűszköllessel száguld egy automobil — amint Párisban mondják: „auto”. E tavaszi napfénynek ragyogása aranyozza be ezt a mozgalmas képet és, úgy látszik, ide nem hatol el az az átkozott politikai viszály, mely két részre osztotta Franciaországot; itt nem beszélnek a Dreyfus-ügyről, amelyet különben egyszerűen „az affaire”-nek neveznek. Ugy látszik, itt senki sem törődik azzal, vajjon a semmitőszék egyesített tanácsa ítéle a revízió felett, vagy csak az egyik osztálya; itt mintha mindenki elfelejtene a politikát, élvezi önfeledt, édes gyönyörűséggel a tavaszt, amely itt olyan mámorítóan szép...

De ah! nem lehet megszabadulni ettől a lidércnyomástól! A Dreyfus-ügy, az örökös, soha véget nem érő affaire eljön ide is ebbe a tündérvilágba s szétfoszlatja azt a mámort, azt az álmot, melyet ránk hoz a tavaszi szellő, ibolyaillat és szép asszonyok mosolya. A gyalogjáró mellett áll egy kocsi és amint a kocsi székébe veszi az ostort és indulni akar, rá kiált a lovára: Hé! Zola!...

És egyszerre megint ránk nehezedik az affaire a soha véget nem érő, komor, vigasztalan szürkeségével. És egy vágya, kívánsága van Franciaországban minden becsületes embernek: finissons en? ... végezzünk vele! ... Mert ha sokáig tart még ez a gyászos affaire, akkor tönkretesz a gloire szomorú nemzetét ... Ime, még a kocsisok is politizálnak! És — csodálatos — valamennyien antidreyfusisták, valamennyien esküsznek a Rochefort és Drumont hazugságaira, valamennyien szentül megvannak győződve arról, hogy Clémenceau, Jaurés és a revízió többi hőseit óriási pénzzel megvették a németek vagy a zsidók. Hiszen mindenki emlékszik még arra a híres esőkre, amelyet Rochefort kapott a kocsisától, a Zola-pór tárgyalása alkalmával. És a kocsi-állomásokon egymással vitatkoznak, élénken gesztikulálva, a titkos dossier-ről, a semmitőszékéről, — aminthogy tulajdonképpen mindenütt és mindig csak erről beszélnek. Hiába jelentik ki minden társaságban: tilos az affairéről beszélni, a vége az, hogy összevesznek azon, igazságosak voltak-e a semmitőszék bírái vagy részrehajlók, ideális jellem-e Quesnay de Beaurepaire, vagy gazember!

A színház az egyedüli hely, ahová nem jut el az affaire. Utóbbi időben ugyan a bonapartisták még a színházban is rendeztek egy kis tüntetést, de a francziák általában zavartalanul akarnak mulatni, gyönyörködni a színházban és száműzik a politikát. A legvadabb antiszemita és legtüzesebb antiklerikális békében megférnek egymás mellett a nézőtérben és megható módon egyetértenek például abban, hogy

Sarah Bernhardt, az isteni Sarah, legnagyobb művésznője a világnak.

Sara Bernhardt! Mennyi diadal fűződik ehhez a névhez és micsoda jogos reményekkel kezdheti meg működését az a színház, mely az ő nevét viseli.

Theatre-Sarah Bernhardt! Ott ragyog villamos fényben esténként ez a büszke felírás annak a színháznak a homlokzatán, melynek eddig Theatre de la Republique volt a neve. Az ő neve a programja ennek a színháznak, az ő lelke ennek a színháznak a lelke, ez a színház ő általa, ő benne, ő érte van.

És Sarah Bernhardt nagyobb most, mint volt valaha. Hogy ötvennégy éves?! Ki volna elég ostoba erre gondolni, mikor látja például a Gauthier Margit szerepében bájosnak, elragadónak, az ő kimondhatatlanul igéző mosolyával az ajkán; ha hallja az ő csodálatosan édes, lágy hangját, melyről bizony elhiszük, hogy mint Medea könnyen visszahódítja Jasont...

Olyan csodálatosan szép, olyan felségesen nagy ez az asszony! És érthető a Catulle Mendès mondása, aki rajongva felkiált: Sarah! Reine! ... Déesse! ... Sarah, királynő, istennő! ...

De ő róla írni nem lehet, őt látni kell! És ha láttuk, akkor megértjük a francziák büszke mondását: Sem előtte nem volt, sem utána nem lesz hozzá hasonló nagy művésznő! ...

Bíró Lajos.

oly váratlanul megvirradt a béke napja, a nemzet génuszának a jelentkezését látjuk. S úgy tűnik föl előttünk, mintha a félesztendeig tartott ádáz küzdelem szükséges lett volna arra, hogy a kormánypárt és az ellenzék a helyzet magaslatára emelkedjék. Jól mondja Bajza: „S hol legtöbb honfivér lepi a harci sikokat, a nép szabadság ott tenyész legszebb virágokat”.

A népszabadság növényei újból kikeltek nálunk is. Enyhe fuvallat kedvez rügyek fakadásának, virág nyílásának. De ha jön aztán hirtelen rideg zord szélvész, mely végig süvölt mezőn, virányokon, hamarosan véget ér a természet pompája. Vajjon a politikai élet zöldelő növényeit nem fogja-e fönkretenni egy zord vihar? Helyre áll-e újból a törvénytisztelet és a kölcsönös bizalom ebben az országban? Megtisztulhat-e közéletünk és a társadalom a gyöker- és levélrágó férgekől? Vissza tudjuk-e állítani a politikai és közérkölesi egyensúlyt? S létre jöhet-e már a közeli jövőben a sokak által várva-várt fuzió? A mi utóbbi illeti, ismételve kijelentjük, hogy a fuziónak ez időszere nem lehetünk barátai. Éppen a regenerálandó közérkölesi-ség szempontjából tiltakoznunk kell a nemzeti pártnak a szabadelvűpárttal ez idő szerint való fuziója ellen. Nem vagyunk az egyesülésnek elvi ellenségei sőt a millenáris évben és a Treuga Dei idején épp mi voltunk a szabadelvű táborban a leg-harciasabb szószólói a fuzió eszméjének. Azok után azonban, amik történtek a parlamentben az utóbbi hat hónapban nem propagálhatjuk most a fuziót, nehogy a közvéleményben kétely támasztssék a parlamenti pártok küzdelmi céljainak önzetlensége iránt.

A harcz okozta károkat és a gazdasági életben mutatkozó pusztulást, a nemzet csak úgy fogja megbecsülni a parlamenti pártoknak, ha meggyőződik arról, hogy a harczoló felek úgy a háboruban, mint a béke megkötésénél nem a saját önös érdekeiket, hanem csak a haza javát tartották szem előtt. A fuzió eszméje ez okból, de csakis ebből az okból — egyelőre megvalósíthatatlan. Ám ami késik, az nem mulik.

Ha a lelkekben is teljesen helyreáll a béke, ha behednek a sebek, ha feledve lesznek a személyi ellentétek s parlamenti elintéztet nyertek az indemnit, az ujonez-javaslatok, a kiegyezési provizorium, a költségvetés, a kuriai bíraskodás és a házszabályrevízió és letárgyaltatik az elintézendő javaslatok legfontosabbika: az Ausztriával való kiegyezés, akkor, de csakis akkor lehet komolyan szó a fuzióról. A fuzió ügye az időben önmagától fog megoldódni, mert a napirendre kerülő és immár elodázhatatlanul megoldást váró közigazgatási reformkérdés feltétlenül szükségessé teszi a nemzeti pártnak fuzióját a szabadelvűpárttal. A közigazgatás reformja elejétől fogva a nemzeti párt programjának egyik legfontosabb pontját képezte, amiért is ez a reform sem a nemzetipárt nélkül sem ellene meg nem valósítható.

Egyelőre azonban nem tartjuk elég alkalmasnak s nem látjuk kellőképpen indokoltnak a közjogi alapon álló pártok fuzióját. Ám bizunk benne, sőt teljesen megvagyunk róla győződve, ha eljön az

deje, Széll Kálmán lesz az első, aki nyíltan állást foglal majd a fuzió mellett. S ha majdnem sikerül neki keresztülvinni a közjogi alapon álló liberális-elemek fuzióját, amit — tekintettel államférfiúi tehetségére és nagy tekintélyére — biztosan remélhetünk, a nemzet ép oly hálás lesz neki ezért a szolgálataért, amely őszinte hálával kell, hogy viseltessék iránta minden igaz hazafi azért, hogy az obstrukció megszüntetésénél visszaadta a nemzetnek a rég óhajtott békét. Ez az egy fölér becsben egy egész élet áldásdus munkájával.

Veritas.

Politikai hírek.

A politikai események rohamosan követik egymást. Nehány nap alatt most annyi történik, mint máskor egy negyed év alatt. A lelőpő báró Bánffy miniszterelnököt a Szent István rend nagy keresztjével tüntette ki a király s pártja érdekenyen vett tőle búcsút. Az új miniszterium, — melynek névsorát már közöltük, — letette a hivatalos esküt s szerdán már be is mutatkozott a képviselő háiban. A diszidensek visszatérnek a szabadelvűpárt kebelébe, sőt ha hitelt lehet adni a híreknek, még fuzió is lesz. A nemzeti pártból ugyan is gr. Apponyi és Horánszkyval mintegy 30-an belépnek a szabadelvűpártba míg 4-en a néppártba s 2-en a függetlenségi pártba fognak beleolvadni. Csütörtökön megválasztja a képviselőház új elnökét s ezzel rohamléptekben megindul a tárgyalás s talán rövid idő alatt pótolva lesz minden, mit 6 hónapi obstrukció alatt a képviselőház mulasztott.

Négy esztendő.

Ezen czím alatt Veridicus egy politikai röpiratot adott ki, mely Bánffy Dezső volt miniszterelnökkel igen rokonszenvesen foglalkozik. Az érdekes füzetből egy néhány szemelvényt bemutatunk. Veridicus a bevezetésben így ír:

Aktív politikusok fölött a kortársak sohasem képesek objektív ítéletet formálni. Sem a jóbarátok szeretete és tisztele, még kevésbé az ellenfelek gyűlölete nem alkalmasak arra, hogy egyéni hajlamoktól ment kritikát gyakoroljon. A kortörténetnek csak az lehet a feladata, hogy egy befejezett államférfiúi pályá végén összeszedje az adatokat, a melyekből egy későbbi, elfogulatlan nemzedék historikusa megalkothatja véleményét s megirhatja bírálatát.

A guynak, rágalomnak, kicsinylésnek és durva támadásoknak egész tüzesője hullott Bánffy Dezső báró fejére, sajtóban és parlamentben egyaránt, a mióta Magyarország miniszterelnöke lett. Mindjárt kormányraléptekor szuggerrálni akarták a nemzetnek, hogy az új miniszterelnök nagyon kis ember. Bánffy államférfiúi karakterének egyik fővonása, későbbi heves megtámadtatásainak alap- és főoka az volt, hogy alaposan kiabrándította összes ellenfeleit. Mert valahányan voltak és vannak, Bánffy kormányra lépésének első napjától kezdve csupa jóakaró illúzióban ringatóztak. Egy részük pl. átmeneti kabinetnek szerette tartani az új miniszteriumot. Idebenn egy erősebb személyhez látták készülni az átmenetet, odakünn pedig holmi konzervatív metamorfozist lestek. Nos, Bánffy elég erősnek bizonyult, hogy állandó kormányt stabilizáljon. Külső és belső jóakaróinak nagy szomorúságára nem ment át, de még átmenetet sem készített másoknak, hanem megmaradt a ki volt: a magyar nemzeti politika hivatott intézője.

Nem hibái és tévedései, hanem sikerei szereztek neki legtöbbet ellenséget. Ezeket a sikereket nem tudták neki megbocsátani. Hogy ez a szolnoki dobokai főispán bele mert ülni a Wekerle örökébe, hogy nem tört bele a kése a kemény dióba, sőt hogy igen kemény diókat tört föl, a mikhez a nagy talentumok kabinetje hozzá sem mert nyulni, ezt nem bocsáthatták meg neki ellenfelei, sőt némely jóakarói és pártfogói sem.

A tett embere volt s nem bántotta soha a népszerűség vágya; a karzat tapsait sohasem leste. Mindenkor és mindenben az irányította cselekedet, hogy Magyarország és a monarchia érdekeinek mi felel meg leginkább. Mi sem jellemzőbb, mint az a tény, hogy míg itthon az ellenzék hazaárulónak szidta, odaát Ausztriában a magyar hegemonia politikáját tulajdonították neki; itt is, ott is tévedtek, Bánffy magyar nemzeti politikát csinált ugyan, de a monarchiára való tekinteteket sohasem tévesztette szeme elől. Alapeszméje volt egész politikájának: az erős Magyarország az erős monarchiában. A korona bizalma és a szabadelvűpárt ragaszkodása Bánffy iránt ebben gyökerezett, de az ellenzék lángoló gyűlölete is ezen elveinek félreismerésében és félremagyarázásában leli magyarázatát.

A közvéleményt azonban nem sikerült megtéveszteni. A Bánffy kormány, a mint elveszítette átmeneti jellegét — s igen gyorsan veszítette el — határozott jelleget öltött s a mint lépésről-lépésre előbbre vitte a nemzet ügyeit, annál nehezebb volt a közvéleményt megtéveszteni.

Hogy miben s mennyire vitte előbbre Magyarország érdekeit, micsoda eredményeket mutat fel négy évi kormányzása, azt feltárják az alábbi adatok, a melyek vázlatos képét nyújtják a Bánffy-regimenek.

(Folytatása következik.)

A borhamisítók üldözése.

A magyar törvényhozás 1893-ban alkotta a XXIII. törvényezikket, mely a mesterséges borok készítését és forgalomba hozását a legszigorubbantiltja. A törvényt azért hozták, hogy a rossz hírbe jutott magyar borkereskedést a kinővésektől megszabadítsák és hogy a kereskedelem és bortermelés érdekében a magyar termés jóhírét a külföld előtt újból megalapítsák. A lelkiismeretlen visszaélések melyek a bel- és külföldön a fogyasztóknak „Magyar Bor” elnevezés alatt nevetséges áron kínált készítményekkel üzettek, megsemmisítéssel fenyegették a magyar közgazdaság egyik felette fontos bevételi forrását.

Az érintett törvényben van egy pont, mely a végrehajtási rendelet kibocsátása iránt intézkedik. De ez a rendelet nem lett kibocsátva. Az előbbi földművelésügyi miniszterek nem érezték magukat indítatva, hogy ebbe a darázs-fészekbe nyuljanak, míg végre dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, nagy kötelességérzet által vezéreltetve, állhatatosan sürgette a műbortörvény végrehajtását.

Termelők és fogyasztók egyenesen a borhamisítókkal való egyetértéssel vádolták a kormányt és elítélték a rendszert, mely alatt büntetlenül lehet ily romboló visszaéléseket elkövetni. E mellett vígan folytak a borhamisítások. Budapest alig lehetett egy csepp hamisítatlan bort kapni, a külföld felve került a magyar borokat s a fogyasztó közönség mindinkább elfordult a méregkeverékektől. Mikor a dolog ennyire elfajult, Darányi erélyesen kezébe vette az ügyet és intézkedett a műbortörvény szigorú végrehajtása iránt. Vizsgálatok indítottak, minták vétettek, borhamisítók megbüntetettek, borküldemények lefoglaltattak. E miatt a borkereskedők egy részénél nagy lármák, a termelőknél és fogyasztóknál nagy meglepődés lett.

Ez ügyben a legelső és legkorrektebb nyilatkozatok egyikének a budai kereskedelmi csarnok határozatát tartjuk, mely testület behatóan foglalkozott a hatóságok eljárásával a borhamisítók ellen s egyhangulag elhatározta, hogy a földművelésügyi miniszternek köszönetet szavaz erélyes és igazságos eljárásáért.

Hasonló nyilatkozat történt a budapesti kereskedelmi és iparkamara közgyűlésén, mely testület pedig — talán inkább arra érezhette magát hivatva, hogy a borhamisítók üldözésének ügyében a kereskedelemügyi minisztert játsza ki a földművelésügyi miniszter ellen; e helyett dr. Darányi eljárásának határozott méltánylása és elismerése lett az eredmény.

Még hatalmasabb és jelentőségesebb az országos gazdasági egyesület borászati osztályának nyilatkozata, mely szinte felszólítja a földművelésügyi minisztert az általa választott ut további követésére, az egész magyar mezőgazdaság végtelen há-

láját tolmácsolja neki és melgen üdvözlí őt valóban hazafias kezdeményezése alkalmából.

Ha még oly hangosan lármáznak is a tisztátalan elemek ez az egzisztenciájukban fenyegetett nem tisztességes borkereskedők, mi teljesen igazoltnak és az ország érdekében levőnek találjuk Darányi erélyes akcióját a borhamisítók ellen és biztosíthatjuk a minisztert, hogy a termelők és kereskedők tulnyomó többsége köszönettel és tetszéssel adózik neki és a nagy közönség örömmel és megelégedéssel ismeri el a közérdek megóvása körül szerzett nagy érdemeit. Csak ne maradjon a dolog fél munkánál!

Székely fiuk elhelyezése.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara következő kéréssel járult megénk főispánjához:

Közeledvén a székely fiuk tavaszi elhelyezésének ideje, van szerencsénk Nagyméltóságodat tisztelettel kérni, hogy a nagybecsű kormányzása alatt álló vármegye lakosságát ez akcióra ujjlag figyelemztetni méltóztassék.

Tájékozásul tisztelettel közöljük, miszerint az idén inkább olyan mesterségekre fogjuk a székely fiukat tömegesen elhelyezni, a mely mesterségek a székelyföldön kevésbé ismeretesek. Így például műkosárfonókat, agyagiparosokat, gyertya- és viaszöntőket, kesztyűsöket, kék és selyemfestőket, butorasztalosokat, szobafestőket, mulakatosokat s lehetőleg posztószövőket is igyekszünk közülük képezetni, mert eddig gépészt, kovácsot, szabót, czipészt stb. bőségesen eloget elhelyeztünk.

Ez évben, tekintettel arra, hogy költségesebb lesz az ujjaban elhelyezendők tanitattása, kevesebb fiut fogunk elhelyezhetni s éppen azért tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy jelentkezők közül csak a legfejlettebb és legaravallóbb fiukat méltóztassék az áprilisi beosztásra összehívni.

A jelentkező fiuk névszerinti kimutatását kérjük április hó 8-ig velünk közölni.

Marosvásárhely, 1899. február 21-én.

Tauszik B. Hugó s. k. Sz. Szakács Péter s. k.
kfr. tőnásos-elnök. titkár.

(P. H.)

Ezen értesítést azzal adjuk közre, hogy az érdekeltek a kitűzött időn belül, illetékes hatóságunknál jelentkezzenek.

Székely iparkamara.

A marosvásárhelyi keresk. és iparkamara jan. 30-án tartotta rendes teljes közgyűlését. A nagy tárgysorozatból azokat, melyek minket közelebből elrendelnek ide igtatjuk.

(266/899.) Háromszék megye főispánja a megye ipar fejlesztő bizottsága nevében 5153/898. számú megkeresésünkre tudatta a kamarával, hogy Nagy Mihály műszövő szövészék adományozása tárgyában irt kérését pártolólág terjesztette föl a keresk. miniszter urhoz.

(267/899.) Ugyanazon főispán, iparfejlesztő bizottsági elnök ur közölte a kamarával a kereskedelemügyi miniszter ur 61910/898 számú, a csikszeredai és parajdi gyapufonó és festőgyárak állami támogatása tárgyában kelt leiratát, mely szerint az állam támogatás mérvéről csak konkrét és részletes adatokkal támogatott felterjesztésre nyilatkozik.

(5456/898) György József a „Répáti” és sepsibodoki „Matild”-forrás-víz kezelője tudatta a kamarával, hogy vizeinek Romániába szállítása ellen, az ott eszközölt vegyelemzés után, semmi nehézséget nem támasztanak.

A legutóbbi teljes-ülés óta befolyt kamarai illeték fejében:

a marosvásárhelyi m. kir. adóhivataltól	74	50	kr.
„nyárádszeredai	15	79	„
„szászrégeni	107	47	„
„csikszeredai	105	65	„
„gyergyó-szt-miklósi	17	59	„
„sepsiszentgyörgyi	66	69	„
„kézdivásárhelyi	55	10	„
„kovásznai	733	58	„
„székelyudvarhelyi	86	20	„
„székelykereszturi	7	37	„
összesen	1269	94	„

Ez idő alatt illeték törles nem történt.

Jelenti az elnök, hogy a székely ifjak ipari pályákra való nevelésével kapcsolatos bevételek és kiadásokról 1898 évben külön számadási napló vezetett.

E szerint az összes bevétel volt . 3000 frt — kr.
az „ kiadás . . . 2980 frt 70 kr.
az év végén maradvány volt 19 frt 90 kr.

A számvizsgáló bizottság ezt is megvizsgálta és teljesen rendben találta.

A teljes-ülés jóváhagyással tudomásul veszi.

(39/1899.) Olvassatik a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur leirata, melyben a székely fiuk ügyében tett közelebbi fölterjesztésre válaszulja, hogy azon megállapodást, mely szerint a székely fiuk ügyét a kamara és a székely művelődési és közgazdasági egylet közös egyetértéssel fogják vezetni, elvben elfogadják. Figyelemzteti azonban ugy a kamarát, mint a székely-egyletet, hogy az állami gyárakban tanuló székely ifjak ellátása szintén a rendelkezésre boesátandó állami segélyből lesz fedezendő s föl hívja mindkét tényezőt, hogy e körülmény tekintetbe vételével állítsanak össze és terjeszsenek föl költségvetést.

Az elnök jelenti, hogy a székely-egylet elnöksége már jelezte, hogy közelebb Marosvásárhelyre le fognak jönni, avégből, hogy ez ügyben a kamara elnökségével személyesen tárgyaljanak. Addig is a kamara elnöksége költségvetést terjesztett föl a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter urhoz s a már is fölmerült kiadások fedezésére előleg engedélyezését kérelmezte.

Jelentés tétetik továbbá a székely fiuk mult évi elhelyezésére vonatkozólag, mely szerint különböző mesterségek tanulására elhelyeztetett összesen 378 fiu. Ezek között volt marostordamegyei 116, csikmegyei 136, háromszék megyei 53, ndvarhelymegyei 30, tordaaranyos megyei 42 és kisküküllőmegyei 5. Az elnökség a megyénkénti kimutatásokat az elhelyezésekről jelentés kíséretében föl fogja terjesztetni a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter.

(5292/98.) A kézdívásárhelyi kádár iparosok beadványa a haralyi és más a környéken lakó háziparosoknak Kézdivásárhely heti vásárainak látogatásától való tiltása kieszközlese tárgyában.

A teljes-ülés a helyszínen szerzett alapos informatio folytán arról győződvn meg, hogy a kérényezők által beadványukban felsorolt állítások a valóságnak nem felelnek meg és a jelzett szegény háziparosokra a heti vásárok látogatása életkórds; a kérésnek helyet nem adhat; a miről folyamodók értesitendők.

Ujdonságok.

— Időjárásunk. Tiz nap óta telünk van és pedig a javából. Naponkint hull a hó habár nem nagy mértékben is mitől a légkör annyira lehült, hogy a hőmérő higánya állandóan a fagyponat alatt van. Ezen késői tél ellen egyáltalában nem lehet panaszzunk csak hogy a tél e hó első 10 napjában végezzünk el mindent, a mi végezni valója van.

— Püspök járás. Gr. Majláth Gusztáv erélyi r. kath. püspök — mint értesültünk — e hó 11-én Kézdi-Vásárhelyre érkezik, hogy részt vegyen a kantai r. kath. algympazium tanulónak szentgyakorlatain. A nagy buzgalmu főpapot nagyon várják Kézdi-Vásárhelyt.

— Népmozgalmi statisztika. A kézdívásárhelyi anyakönyvi kerületben mult február havában 13 gyermek született, 6 egyén halt meg s 3 házasság kötött. Az első két hónapban összesen 24 születés, 14 halál és 4 házasság jegyeztetett be az anyakönyvekbe.

— Színészet. Baranyai Mihály szintársulata miután Kézdi-Vásárhelyt a farsangot nagy nyomoruságok között keresztül élte — most Székely-Udvarhelyt ütött tanyát. Sem a közönség sem az oda való lapok ninesenek megelégedve működésével különösen a „saját külön zenekar” ellen van igen alapos kifogásuk, mely zenekar tudvalevőleg nagyon fogyatékos.

— Uj iparfelügyelő. Csik-, Háromszék-, Udvarhely-, Marostorda-, Fogaras-, Szeben- és Nagy-Küküllő vármegyékre kiterjedő működési körrel iparfelügyelőnek Örley János áll. felsőipariskolai segéd-

tanár neveztetett ki s állását Maros-Vásárhely székelyhellyel elfoglalta. A gyárok és ipartelepek tulajdonosai kötelesek az ezen kinevezésről szóló hatósági értesítést üzlethelyiségekben kifüggesztve tartani.

— Kovásznán 1899. március 5-én rendezendő zártkörű táncestélynek az idő is kedvez. Mintha a „Tisztelet és Jótékonyosság”, melyek nevében rendezetik az estély, hódolatot parancsolt volna a természetnek: vastag hólepel borítja a földet, mely egészen farsangi színezetet kölcsönöz a tájnak. Az odaadással és jó reménnyel munkálkodó rendezőbizottság hiszi, és kezeskedik róla, hogy ugy a vidéki, mint a helybeli résztvevők kedve és öröme, nagy lesz a táncsteremben. Hogy is ne mikor a s.-sz.-györgyi teljes zenekar huzza a talp alá valót!

— Táncmulatság Kászón-Altizen. A folyó év február hó 12-én tartotta táncestélyét az „orgonalap” javára a nagy-kászoni ifjuság, mely mint mindenkor ugy most is jól sikerült, a helybelieken kívül a vidékiek számosan voltak képviselve. Az erkölcsi és anyagi siker sem maradt el, mert a mulatság egész reggelig tartott, a melyből az összes bevétel volt 193 frt 90 kr. kiadás volt 93 frt 54 kr, az alap javára maradt 100 frt 36 kr. Felülfizettek: Nagys. Györfly Gyula orsz. gyűlési képv. ur (Budapest) 50 frt. Nagys. Balási József ur (Er-Körtvélyes) 5 frt. Nagys. Helley János ur (Tasnád) 3 frt. András Lajos (Feltiz) 3 frt. Hunyadi Damokos ügyvéd ur (Tasnád.) Menvirth József (Gyulafehérvár,) Bodó Sándor (Agostonfalva) 2—2 frtot; Fehér Antal, Welnreiter György, Gitta János (Kézdi-Vásárhely) Balási Sándor, Málnási Kristóf (K.-Jakabfalva.) Dr. Molnár László, Gál István (Csik-Szt.-Márton.) Szántó József (Csik-Szt.-Imre), Balázs Dénes (Csik-Taplocza.) Ágoston József (Csik-Szt.-Tamás.) Veres Antal (Altiz.) Csergoffi Antal (Altiz.) Demeter Berta (S.-Szt.-György) 1—1 frtot; Dr. Bardocz Gyula, Földes Béla, Cseh Vilmos, Benke Sándor, N. N. N. N. (Csik-Szt.-Márton.) Kovács Béla (Csik-Mindszent.) Abos József (Csik-Tasnád.) Potoczki József (Csik-Szt.-György.) Köllönte László, Szaniszló Kálmán (Kászónfalva.) Albert Zsigmond, Szultán János (K.-Altiz) 50—50 krt. A nemes szívű adakozók fogadják ez uton is a rendező bizottság hálás köszönetét, valamint azon urhölgy ki szives volt a rendező bizottságnak jelvényeket küldeni. Altiz, 1899. február 20. Pálffy Endre.

— Az iráni vallás; Zorvaster. Az iráni as első dualistikus vallás, mely két istenséget állít szembe: a jónak és rossznak urát. Az irániak főistene kezdetben „az ég egész kerekése” volt, a legerősebb isten. „Az ő ruhája az egész ég boltozata”. Később a főisten mindjobban elvált az anyagtól s egészen elvonttá lett. Neve lön Ahuramazda, „a mindentudó”. Vele szemben a sötétségnek is támadt külön istene, Angromainusz, ki folyton küzd fényes bátyja ellen. De hasztalanul. A sötétséget elűzi a fény, a rosszat a jó. Angromainuszt legyőzi Ormuzd. Ő a béke, a boldogság istene; a földmivelés tanítója, mint Mondamin az amerikai indusoknál, „mindentudó”, mint a biblia Ura, bölcs és magában boldog. Mindezek igen érdekes vonásai az iráni vallásnak; érdekesek legfőként azért, mert alapjai a mienknek, s így az emberi léleknek, az emberi érzés kívánságainak, az agy ideáljainak mindenütt való egyenlőségét igazolják. Ez vallás részleteiről a legudósabb kutatás alapján, költői szépségekkel gazdagon ír a Nagy Képes Világtörténet 14. füzeté. Egy füzet ára 30 kr., egy köteté 8 frt. Kapható a kiadóknál Révai Testvérek irod. int. részv. társ. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

— Honnan vegyünk magokat. Manapság midőn bel- és külföldi cégek valósággal elárasztják árjegyzékkel a közönséget, igazán nehéz megállapodni, hogy az ember honnan szerezze be magszükségletét. Ilyen viszonyok között hasznos szolgálatot véltünk tenni a közönségnek, midőn figyelmét a világhírű Mautner-czég magkereskedésére felhívjuk. Saját tapasztalataink után biztosan állíthatjuk, hogy ez idő szerint Magyarországon ez az egyetlen magkereskedés, melyben nem lehet csalódni. Az innen szerzett magok mindig kitűnőek és soha sem csalják meg az embert.

Adományok Erzsébet királyné 6 Felsége képeire:

Nagy Ferenczné kézdívasárhelyi 149. számú ívén: Nagy Ferenc és neje Csiszár Sára, gyermekei Nagy Ferenc és Nagy István együtt 5 frt, összesen 5 frt. Dr. Benke Gyuláné budapesti 128. számú ívén: Dr. Benke Gyuláné 10 frt. — Weisz Bertholdné budapesti 126. számú ívén: Weisz Bertholdné 20 frt. Barabás Ferenczné uzoni 21. számú ívén: Barabás Ferenczné 1 frt. Ujjvárossy Zsuzsa 1 frt. Özv. Ince Györgyné 50 kr. Feldmann Jakab 20 kr. Páljános Zsigmond 20 kr. Nagy Béláné 10 kr. Györbör Sámuelné 10 kr. Kiss Gáspárné 50 kr. Rácz Antal 50 kr. Zárug és Klucs 50 kr. Korbul Gyula 50 kr. Antal József 20 kr. Zajzon János 20 kr. Németh Jánosné 50 kr. Kohn Dánielné 50 kr. Erdélyi Józsefné 50 kr. Özv. Kovács Antalné 10 kr. Szabó Károly 30 kr. Páljános György 20 kr. Binder Simon 30 kr. Mátyás Károly 20 kr. Magyar Andrásné 50 kr. Páljános Ferenczné 50 kr. Kohn Dávid 50 kr. Özv. Tóth Jánosné 20 kr. Kába György 30 kr. Kovács Dénesné 50 kr. Pünköszt

Ferenczné 50 kr. Ince Kálmán 50 kr. Kohn Móricz fia 50 kr. Szabó Ilona 20 kr. Kramer Mari 20 kr. Összesen 12 frt 50 kr. — Beksics Gusztávné budapesti 129. számú ívén: Beksics Gusztávné 10 frt. — Vajna Istvánné s.-sz.-györgyi 106. számú ívén: Vajna Istvánné 10 frt. Molnár Józsiásné kézdívasárhelyi 76. számú ívén: Molnár Józsiásné 2 frt. — Szakács Györgyné nagyborosnyói 312. számú ívén: Szakács Györgyné 1 frt. Szabó János 10 kr. Szabó József 10 kr. Ráduly Zsigmond 20 kr. Szabó Mihály 10 kr. Bartha János Károlyé 10 kr. Balkányi Károly 10 kr. Farkas Ferenczné 20 kr. Ifj. Mirces Elek 10 kr. Ifj. Mirces Elekné 10 kr. Id. Mirces Elekné 10 kr. Szabó Andrásné 10 kr. Szabó József 10 kr. Bede Miklósné 10 kr. Szántó Gyula fővigyázó 10 kr. Albu Gergely fővigyázó 10 kr. Névtelen 10 kr. Mike Sándor 10 kr. Király Antal 10 kr. Bereczki Mihály 10 kr. Szakács Mihályné 10 kr. Szilvási Istvánné 10 kr. Bráutigán Szilárd 20 kr. Bartha László postamester 50 kr. Bartha Jánosné 20 kr. Kónya István 20 kr. Szabó Andrásné 20 kr. Özv. Bartha Mihályné 10 kr. Szabó Tamásné 20 kr. Pál Lajos timár 10 kr. Bede Mariska 10 kr. Bede Anna 10 kr. Szöcs Dénesné 20 kr. Berbek

Lászlóné 10 kr. Bartha Károlyné 20 kr. Bartha Ká. Lászlóné 15 krajczár. Pakucs Ferenczné 20 kr. Bogoly János 15 kr. Iván Ferenczné 10 kr. Pakucs Ilona 20 kr. Bodó Jozonné 10 kr. Joós Elekné 10 kr. Duka Lászlóné 10 kr. Nagy Józsefné 10 kr. Joós Elek 10 kr. Ifj. Bartha János 10 kr. Sebestyén Antalné 20 kr. Kovács Elekné 20 kr. Sebestyén Mózesné 20 kr. Szotyori Lajos 20 kr. László József 10 kr. Ráduly Istvánné 20 kr. Bartha Lajosné 20 kr. Bartha Domokosné 20 kr. Bartha Miklósné 20 kr. Ifj. Szabó Antalné 20 kr. Pál Ferenczné 20 kr. Mirese Dánielné 20 kr. Sebestyén Lászlóné 20 kr. Joós Istvánné 10 kr. Kónya Antalné 30 kr. Flór Jakabné 20 kr. Bartha Lajosné 30 kr. Tóth Györgyné 15 kr. Bartha Lászlóné 10 kr. Szabó János 10 kr. Sánta Berta 20 kr. Szabó Ferenczné 20 kr. Szabó Miklós 20 kr. Hadnagy József 30 kr. Kónya András Károly 10 kr. Bartha Imre 10 kr. Gál Józsefné 10 kr. Bartha Lajos 20 kr. Bartha Miklósné 20 kr. Bartha Mózesné 20 kr. Bodor Domokosné 50 kr. Dénes Lászlóné 20 kr. Vas Antalné 10 kr. Stefan Ferenc 20 kr. Ráduly Gábor 25 kr. — Összesen 14 frt 20 kr.

Kel S.-Sz.-György, 1898. december 16. án.
Potsa József,
főispán.

Hirdetések.

V. IV. 166/2 szám.
1899.

Árverési hirdetmény.

A Dr. Balogh Vendel ügyvéd által képviselt kézdívasárhelyi kisegitő takarékpénztár végrehajtó javára Lázár István és neje végrehajtást szenvedő ellen 280 frt. tőke és jár. erejéig, a brassói királyi járásbíró 1898. évi Pr. II. 1068 számú végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírói zár alá vett 1923 frt 90 kr. becsült ingóságokra, a budapesti V. ker. kir. járásbíró megtagadása folytán — felülfoglaltatott követeléseire erejéig is — a bírói árverésnek alperes lakásán Budapest VII. kerület Erzsébet körút 27. számú házban leendő megtartására határidőül 1899. évi már-

cius hó 14-ik napjának délután 5 óráját tűzöm ki mikor a bíróság lefoglalt butorokat s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készfizes mellett becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, a kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mednyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket az árverés megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Az árverési határidő ezen hirdetménynek a bíróságnál való kifüggesztését követő naptól számítatik. Budapest, 1899. évi február hó 23-án.

Füredy Ferencz,
kir. bír. végrehajtó.

HIRDETÉSEK
e lap kiadóhivatalában
felvétetnek.

Csakis ezen védjeggyel valódi Utánzó ok miatt nagyon ügyeljünk a

SCHAFFER ROZA név.
Szépség gazdagság!

Szépség hatalom!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csak a

Mme Rosa Schaffer

szerb. kir. udv. és kamarai szállítónő
Bécs, I., Graben 14. által föltalált és használt szépitőszerek által sikerült.

Poudre ravissante es. és kir. kiz. szab., Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen; a bőrt vakító fehérre varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkisimítja, a káros szépitő szerek által kitágított likaesokat összehuzza és az areznak üde, rózsás, fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet, anélkül, hogy szennyező hatása a bőrről eltűnnék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 forint 50 krajczár.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténként minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősíti és a legkitűnőbb, biztos hatású toillet-viz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A Ravissante crème, puder és Viz az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállításán nagy arany éremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőten, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. homlokkötő darabonként 1 frt 50 kr. és a „Savon-ravissante” kiváló szépségzsáppan hölgyek és urak részére, darabonként 80 kr. Valamennyi készítményem esodálatos hatásáért teljes kezességet válllok. Számtalan elismerő és köszönő irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diszkreáció miatt nem közölhetők.

Központi raktár: Rosa Schaffer, Bécs, I., Graben 14.

(12 5-12)

TORONTÁLI SZŐNYEGGYÁR részvény-társaság. Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmirna-szőnyeget, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boduoir- és uri szobák részére, mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint holandi futószőnyeget, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyeget (Tyilin), terítőket, függönyöket, divánátvetőket stb. részére.

Főraktár: VI. ker., Budapest, Andrásy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m.: olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítőket, takarók, ablakvédők, szoba- és lópokróczok.

(164) 18-20

Ny. H. Jancsó Mózesnél K. Vásárhelyen